

מאי טעמא. הכא לא פריך פשיטא דבנו הוא כדפריך לעיל פשיטא אחיו הוא אלא אדרבה בעי מאי טעמא והיינו משום דשני לעיל נילף אחיה אחיה מצני יעקב כו' ולהכי בעי מאי טעמא לא ילפינן מצני יעקב דלא זקוקה ואם כן מיפטר נמי לא ליפטר: **בן אין לו עיין ע"ז.** אע"ג דסתם אה וכן הוא אפילו ממזר כדפריך לעיל פשיטא אחיו הוא והכא נמי לא איצטריך וכן אין לו עיין עליו אלא משום דלא נילף מצני יעקב ע"י אה דאיצטריך וזרע אין לה עיין עלה היינו משום דסתם זרע לא הוא אלא זרע כשר כדאמר גריס קדושין (דף ד.) אין לי אלא זרע כשר זרע פסול מנין ולענין בני בניים הוא איפכא דזרע משמע ע"פ"י בני בניים כדמשמע נמי התם דקאמר זרע זרעה לא כריך קרא דבני בניים הרי הן כבנים וכן לא משמע אלא בן לבדו כדאמר גיש נוחלין (ב"ב דף קטו.) וסתם אין לי אלא בן (ו) וכן הבן וזת הבן בן זת הבן מנין ונראה לר"י דמעין עליו דהכא גבי יצוס אין לדרוש בן הבת וזת הבן שפיטור מן היצוס כיון דאפקינן לאחיי ממזר ולהכי איצטריך לאחיי בן הבן וזת הבן לענין נחלה ולא בעי למילף מדלענין יצוס בן וכן הבן כי הדדי נינהו לענין נחלה נמי כי הדדי נינהו כדאמר התם שפיטור מן היצוס כיון דאפקינן לאחיי ממזר ולהכי איצטריך לאחיי בן הבן וזת הבן לענין נחלה ולא בעי למילף מדלענין יצוס בן וכן הבן כי הדדי נינהו לענין נחלה נמי כי הדדי נינהו כדאמר התם (שם דף קטו.) וסתם גבי בת וא"ת ונדרוש איפכא גבי נחלה לאחיי ממזר ומאין לו דגבי יצוס מדרוש בן הבן וי"ל דגבי נחלה א"צ לאחיי ממזר דלכל מילי בני מצני יעקב ולהכי ע"כ הוה דלמילף אהא לרבות בן הבן והא דפשיטא ליה גיש נוחלין דלענין יצוס בן וזת כי הדדי נינהו נראה לר"י דנפקא לן מלא ימחה פרט לזה שאין שמו מחוי א"י דבת וממזר שקולים וזת נמי נפקא מעיין עליו דהכא ומיהו קשה לר"י דהיינו נזכר לומר דשקולים הם בת וממזר הא כיון דלמילי לאוקומי עיין עליו צבת מצני יצוס לאוקומי אף בממזר כיון דמאחיה אחיה משמע למעוטי ממזר וי"ל כיון דאחיה אחיה איצטריך לדרשא אחרימי ליה לן למעוטי מיהו ממזר לענין יצוס כיון דלכל מילי חשיב בן ואם ולגבי יצוס נמי מצי לרבינו (ו) בהדיא בת מעיין עליו הלכך אע"ג דאיצטריך לרבינו צבת לא נניח צבילי כן מלרבינו ממזר מדע דהא ריש לקיש דריש לה צריש החולץ (לקמן לה) וסתם למילתא אחרימי ואפ"ה מרבינן מיניה ממזר:

מיוקק נמי זקיק. לאשת אחיו ליבוס שאפילו אין כאן אה אלא ממזר זה זקוקה לחליצה: **וליתמא לו.** אם כהן הוא ולו אה ממזר מיטמא לו: **כי אם נשאר.** זו אשתו: **לאפוקי קיימא.** הלכך לאו אשתו היא: **האשה וילדיה.** בשפחה כתיב: **עובדת כוכבים לקמן** מפרש בשמעתין מצי יסיר את בנה מאחרי: **וכן אין לו.** מצי למכתב וכן אין לו כדאמרין בקדושין (דף ד.) אן כסף וכמו מאלן יצמי (דברים סה) מאלן בלעם (במדבר כג) ולהכי כתב אין למידרש עיין עליו דאם יש לו בן בעולס פוטר: **עושה מעשה עמך.** והאי צבי לאו עושה מעשה עמך הוא שהרי צא על הערובה והוליד ממנה ממזר: **כדאמר רב פנחס.** צ"כ חומר בקדש: **השפחה מיהם.** הואיל ושב עושה מעשה עמך הוא ונהי נמי דעונו גליי וזכר כל זמן שממזר קיים מיהו מתשווה ואילך ככלל עושה מעשה עמך הוא: **והיא צת אשה צבי.** דעל ידי נשואין נולדה לצבי ולא צאונסין: **מכדי כתיב ערוס אחוסך צת צבי.** וכן מן האונסין וכן מן הנשואין משמע ערות צת אשת צבי מולדת צבי למה לי הא נמי אשתו צת צבי היא שמעת מינה לחייבו משום שני לאוין הללו ואם שוגג חייב שמי חטאות: **אחוסך היא.** צהאי קרא דבת אשת צבי כתיב: **לחייבו על אחוסו.** מן האונסין צת אצו וזת אצו כגון נולדו הוא והיא מן האונס דמהוא קרא דאונסין לא שמעי' אלא צת אצו שלא צת אצו דכתי' צת אצו או צת אצו והא דכתיב נמי צת אשת צבי דמשמע צין אצו צין אצו אצו צאונסות הוא דכתיב אצל צאונסין לא שמעינן להכי כתיב אחוסו לרבות צת אצו וזת אצו: **מן הדין.** מק"ו אם על צת אצו וזת אצו: **שלא סאמר צת אצו ואצו לכ"ש:** שלא סאמר **צעלמא מזהירין מן הדין.** והוי לאו גמור. ומכאן לא ילפינן למימר מדאיצטריך אחוסך אלמא אין מזהירין מן הדין דאיכא לטעמי מילתא דאמאי צק"ו טרח וכתב לה קרא להכי כתב היא כלומר הכא הוא דליימר קרא אצל אצוהר דין ק"ו לאו אצוהר היא: **צבידך קרא.** גבי אחוסך צת אצו דלא הוזכר שם אישות דנפקי אונסין מיניה (א) דנשואין אשמעינן אף צבת אצו וצבת אצו מדכתיב הכא ש"מ למימרא דלע"ג דהיא צת אשת אצו לא מתייב אלא משום אחוסו: **שאין אישות לאצו צת.** בשפחה ועובדת כוכבים לא תפסי צה קדושין. במסכת קדושין נפקא לן מקראי צ"כ האומר לחברו בסופו (דף סה.) שפחה עם הדומה לחמור ועובדת כוכבים כדכתיב ואחר כן מצא חליה וצעלמה (דברים כה) ומעיקרא לא: **ואימא פרט לאחוסו מאנוסו.** שלא היה אישות לאצו צת: **כאן צאונסין.** ערות צת בנך מאנוסתו לא תגלה הא צת צנה מאיש אחר גלה דלאו אשתך היא ומיהו צנו מן האונסין צנו הוא וכן צתו הלכך גבי אחיה נמי אחיה הוא: **פרט**

גליון הש"ס

גמ' מ"ש אהר קרא האשה וילדיה. לקמן עמ ע"ז: ר"ח ב"מ מ"א: מ"ב: אפילו בני בנים בהשבע בני התם. עיין פנהדיון פד ע"ב:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה צאונך וכו' מייבא דהא בשוואין וכו' מוכחבדי הכא ש"מ: (ב) תוס' ד"ה בן וכו'. אין לי אלא בן בן הבן וזת הבן וכן בת הבן מנין כ"ל: (ג) בא"ד לרבינו בהדי צת:

תוס' חד מקמאי

בס"ט דשמעתי דליש אחוסו מחייבי כריתות וכו' מחייבי לאוין וכו' אחוסו מאנוסתו אסור אחוסו

מוסף רש"י

שאר זו אשתו. כדכתיב והיו לבשר אחד. וכתיב נמי שארה כסותה ועונתה לא יגדע (דברים כ"ב קס"ג). והוליד ממנה ממזר. שהיא פסולת בשלל ויהא זכרון לעונו, לשיכך אין עובתו נמקין במשנה (תורה טו.). שאין מזהירין מן הדין. מנין קל וחומר, אף על פי שאדם דן קל וחומר ממצנן, אינה אוהרה ללאו, במסכת מכות (ה) נפקא לן (פסחים ד.) הא בת בנה צין שילמה לך צין שילמה לאיש אתה, הא כיצד כאן באונסין כאן בשוואין. אם אונסין או מפותה לך האשה, אי אשה מזהיר על צה אלא אם כן ממך היא ואם אשתך היא אשה מזהיר על צת שילמה לאיש אתה (סנהדרין טה.).

מיוקק נמי זקיק. לאשת אחיו ליבוס שאפילו אין כאן אה אלא ממזר זה זקוקה לחליצה: **וליתמא לו.** אם כהן הוא ולו אה ממזר מיטמא לו: **כי אם נשאר.** זו אשתו: **לאפוקי קיימא.** הלכך לאו אשתו היא: **האשה וילדיה.** בשפחה כתיב: **עובדת כוכבים לקמן** מפרש בשמעתין מצי יסיר את בנה מאחרי: **וכן אין לו.** מצי למכתב וכן אין לו כדאמרין בקדושין (דף ד.) אן כסף וכמו מאלן יצמי (דברים סה) מאלן בלעם (במדבר כג) ולהכי כתב אין למידרש עיין עליו דאם יש לו בן בעולס פוטר: **עושה מעשה עמך.** והאי צבי לאו עושה מעשה עמך הוא שהרי צא על הערובה והוליד ממנה ממזר: **כדאמר רב פנחס.** צ"כ חומר בקדש: **השפחה מיהם.** הואיל ושב עושה מעשה עמך הוא ונהי נמי דעונו גליי וזכר כל זמן שממזר קיים מיהו מתשווה ואילך ככלל עושה מעשה עמך הוא: **והיא צת אשה צבי.** דעל ידי נשואין נולדה לצבי ולא צאונסין: **מכדי כתיב ערוס אחוסך צת צבי.** וכן מן האונסין וכן מן הנשואין משמע ערות צת אשת צבי מולדת צבי למה לי הא נמי אשתו צת צבי היא שמעת מינה לחייבו משום שני לאוין הללו ואם שוגג חייב שמי חטאות: **אחוסך היא.** צהאי קרא דבת אשת צבי כתיב: **לחייבו על אחוסו.** מן האונסין צת אצו וזת אצו כגון נולדו הוא והיא מן האונס דמהוא קרא דאונסין לא שמעי' אלא צת אצו שלא צת אצו דכתי' צת אצו או צת אצו והא דכתיב נמי צת אשת צבי דמשמע צין אצו צין אצו אצו צאונסות הוא דכתיב אצל צאונסין לא שמעינן להכי כתיב אחוסו לרבות צת אצו וזת אצו: **מן הדין.** מק"ו אם על צת אצו וזת אצו: **שלא סאמר צת אצו ואצו לכ"ש:** שלא סאמר **צעלמא מזהירין מן הדין.** והוי לאו גמור. ומכאן לא ילפינן למימר מדאיצטריך אחוסך אלמא אין מזהירין מן הדין דאיכא לטעמי מילתא דאמאי צק"ו טרח וכתב לה קרא להכי כתב היא כלומר הכא הוא דליימר קרא אצל אצוהר דין ק"ו לאו אצוהר היא: **צבידך קרא.** גבי אחוסך צת אצו דלא הוזכר שם אישות דנפקי אונסין מיניה (א) דנשואין אשמעינן אף צבת אצו וצבת אצו מדכתיב הכא ש"מ למימרא דלע"ג דהיא צת אשת אצו לא מתייב אלא משום אחוסו: **שאין אישות לאצו צת.** בשפחה ועובדת כוכבים לא תפסי צה קדושין. במסכת קדושין נפקא לן מקראי צ"כ האומר לחברו בסופו (דף סה.) שפחה עם הדומה לחמור ועובדת כוכבים כדכתיב ואחר כן מצא חליה וצעלמה (דברים כה) ומעיקרא לא: **ואימא פרט לאחוסו מאנוסו.** שלא היה אישות לאצו צת: **כאן צאונסין.** ערות צת בנך מאנוסתו לא תגלה הא צת צנה מאיש אחר גלה דלאו אשתך היא ומיהו צנו מן האונסין צנו הוא וכן צתו הלכך גבי אחיה נמי אחיה הוא: **פרט**

בתה דידה שרי וכתוב: **עירות אשה וכתה לא תגלה את בת בנה ואת בתה הא כיצד כאן באונסין כאן בשוואין ואימא**

מנעוטי יצוס כיון דמאחיה אחיה משמע למעוטי ממזר וי"ל כיון דאחיה אחיה איצטריך לדרשא אחרימי ליה לן למעוטי מיהו ממזר לענין יצוס כיון דלכל מילי חשיב בן ואם ולגבי יצוס נמי מצי לרבינו (ו) בהדיא בת מעיין עליו הלכך אע"ג דאיצטריך לרבינו צבת לא נניח צבילי כן מלרבינו ממזר מדע דהא ריש לקיש דריש לה צריש החולץ (לקמן לה) וסתם למילתא אחרימי ואפ"ה מרבינן מיניה ממזר:

כשעשה תשובה. והא דאמר דצ"כ הנחנקין (פנהדיון דף פה:) וסתם לכל אין הבן נעשה שליח לצבי להכותו ולקללו חוץ ממסית כו' התם כשעשה תשובה וא"ת צשלמא מלקות משכחת דמחייב אע"פ שעשה תשובה אלא לקללו מני שעשה תשובה אין רשאי לקללו אפילו אחר ויש לומר דאם הזכיר שם שמים בלילה או עשה דבר שנחמייב צו נדוי אף על פי שעשה תשובה חייב ולא מיפטר: **וכי**

בתה דידה שרי וכתוב: **עירות אשה וכתה לא תגלה את בת בנה ואת בתה הא כיצד כאן באונסין כאן בשוואין ואימא**

מנעוטי יצוס כיון דמאחיה אחיה משמע למעוטי ממזר וי"ל כיון דאחיה אחיה איצטריך לדרשא אחרימי ליה לן למעוטי מיהו ממזר לענין יצוס כיון דלכל מילי חשיב בן ואם ולגבי יצוס נמי מצי לרבינו (ו) בהדיא בת מעיין עליו הלכך אע"ג דאיצטריך לרבינו צבת לא נניח צבילי כן מלרבינו ממזר מדע דהא ריש לקיש דריש לה צריש החולץ (לקמן לה) וסתם למילתא אחרימי ואפ"ה מרבינן מיניה ממזר:

תורה אור השלם

1. פי אם לשאר הקרב אלו לאמרו ולקביו ולבגו ולבנתו ולקביו:
2. לא יטמא בעל בעמיו לכהן: ויקרא כא ד
3. אם אדנין יתן לו אשה וקדה לו בנשים או בנות האשה וקדיה תהיה לאדניה והוא יצא בגפו: שמות כב י
4. כי ישבו אחים יחדו ומת אחד מהם וכן אין לו לא תהיה אשת המת הרוצה לאיש דן יקמה יבא עליה ולקחה לו לאשה וקביו:
5. אלהים לא תקלל ונשיא בעמך לא תאר: שמות כב כ
6. מעות לא יוכל לקחון וקדושין לא יוכל להמנות: קהלת א טו
7. ערות אחרות בת אבך או בת אפך מולדת בית או מולדת חוץ לא תגלה ערותך: ויקרא יח ט
8. ערות בת אשת אבך מולדת אבך אחרות הוא לא תגלה ערותך: ויקרא יח יא
9. ערות בת בנה או בת בתך לא תגלה אחרות: ויקרא יח יב
10. ערות אשה ובתה לא תגלה את בת בנה ואת בת בנה לא תחך לגלות ערותה שארה דקה זמה הוא: ויקרא יח יד

תוספות ישנים

ואימא פרט לאחוסו מאנוסה. פי וזם פרט לאחוסו משפחה ועובדת כוכבי' דבטלו אין אישות: פ"ש לאחוסו מאנוסה. קשה לה"ש הלא כתיב אחוסך צת אצו ממיי על כדכ' צאונסין דלי צנשוין מפקו לי מאשך אצו וי"ל דה"ק ואימא דקרא לאשת אצו ימנעו אונסתו דליה מחמיז כסדר אישות וקרא דבת אצו מוקף לה צבת שיש לו מן השפחה ועובדת כוכבים שישבת מחמיז ואע"ג דאף בשפחה ועובדת כוכבים אשתו כוכבים העומדת מחמיז: